

Ю. Л. Юринець,
доктор юридичних наук, доцент

І. А. Кудра,
студентка

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОДОЛАННЯ ДИСКРИМІНАЦІЇ ЗА ОЗНАКАМИ СЕКСУАЛЬНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ ТА ГЕНДЕРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В УКРАЇНІ

Національний авіаційний університет
проспект Космонавта Комарова, 1, 03680, Київ, Україна
E-mail: iurynetsjulia@ukr.net

Мета: з'ясувати витоки нетрадиційної сексуальної орієнтації осіб, природну сутність права на гендерну ідентичність та адміністративно-правові засади запобігання дискримінації за цими ознаками. **Методи дослідження:** документального аналізу і синтезу, порівняльного аналізу, об'єктивної істини, пізнавально-аналітичний та ін. **Результати:** доведено, що право на вільну гендерну самоідентифікацію (право на гендерну ідентичність) є природним правом особи, яке підлягає захисту нарівні з іншими основними правами прав людини. **Обговорення:** забезпечення права на вільну гендерну самоідентифікацію (права на гендерну ідентичність) є обов'язком кожного демократичного суспільства і складовою міжнародних зобов'язань України.

Ключові слова: права людини; ЛГБТ-спільноти; дискримінація; гендерна ідентичність; сексуальні меншини; трансгендер.

Постановка проблеми та її актуальність. В резолюції 1728 (2010) Парламентської Асамблеї Ради Європи (ПАРЄ) від 29.04.2010 р. «Дискримінація за сексуальною орієнтацією та статевою ознакою»¹ зазначається, що «особи ЛГБТ, так само як і правозахисники, які опікуються особами ЛГБТ, стикаються з упередженістю, ворожістю і глибоко укоріненою та широко розповсюдженою по всій Європі дискримінацією». Ця проблема залишається досить актуальною в Україні – внаслідок, на жаль, консервативних поглядів переважної частини українського суспільства на питання, пов'язані із сексуальною ідентичністю, і нехтування у зв'язку із цим необхідністю дотримання рівних прав для усіх громадян країни, у тому числі представників нетрадиційної сексуальної орієнтації [1, с. 305], а також домінування в Україні патріархальної культури та патріархальних стереотипів і цінностей [2, с. 62]. Злочини на ґрунті нетерпимості

стають дедалі актуальнішою проблемою для українського суспільства, хоча мали місце позитивні дії правоохоронців на захист учасників Маршу рівності. Серйозне занепокоєння викликають окремі відверто гомофобні та дискримінаційні публічні висловлювання деяких представників держави щодо людей, які є потенційними об'єктами ксенофобії². Систематично зриваються законодавчі анти-дискримінаційні заходи щодо ЛГБТ-спільнот. Українські церкви продовжували активно підтримувати дискримінаційні гомофобні ініціативи з боку інших громадських організацій та активістів³. Отже, в Україні не тільки цілісно не вирішене питання захисту прав сексуальних меншин, але й взагалі не з'ясовано, чому і чи слід їх захищати.

Отже, запропонована тема статті є актуальною.

² https://gay.org.ua/documents/conference2018Dec/Conference_12_Dec_2018-UKR.pdf

³ https://gay.org.ua/publications/Situation_of_LGBT_in_Ukraine_Summer_2018_UKR.pdf

¹ Джерело: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/mpz/docs/1086_rez_1728.htm

Аналіз досліджень і публікацій. Проблема правозахисту ЛГБТ-спільнот в юридичній літературі науково розроблена вкрай обмежено [1, 3-6]. Можливо, дається взнаки негативний настрій суспільства щодо цієї тематики та певна сором'язливість потенційних авторів. Тут явно вбачається аналогія з проблемою висвітлення гомосексуальної поведінки у тварин – як зазначає І.С. Кон, до тих пір, поки гомосексуальність вважалася статевим збоченням, зоологи, як і антропологи, намагалися не помічати сексуальних контактів і відносин між особами однієї й тієї ж статі або тлумачили їх в «несексуальному» сенсі [7]. Серед робіт правової спрямованості слід виділити статтю А.С. Шалиганової, яка запропонувала визнати можливість самовизначення особи як представника певної статі окремим немайновим правом – правом на гендерну ідентичність, що передбачає, зокрема, право уповноваженої особи вимагати від інших утримуватися від дій, які порушують це право [6, с. 277].

Отже, **метою** статті є з'ясування витоків нетрадиційної сексуальної орієнтації осіб, природної сутності права на гендерну ідентичність та адміністративно-правові засоби запобігання дискримінації за цими ознаками. Окремі питання з цієї теми розглядалися одним з авторів у доповіді [8].

Виклад основного матеріалу. Процеси трансформації, що відбуваються в Україні, радикально змінили уклад суспільного життя. Відбувається ломка традиційних культурних стереотипів чоловічої та жіночої поведінки, руйнується жорстка поляризація чоловічих і жіночих ролей, що обумовило зміни в гендерній ідентичності як особистісного утворення, безпосередньо зв'язаного з усвідомленням та переживанням себе як представника певної статі [9, с. 128-129]. Тому сьогодні досить актуальним стає питання вивчення витоків трансгендерності, процесів її формування і впливу на поведінку осіб.

Професор Ю.І. Семенов зазначає, що коли ставиться завдання створення схеми еволюції того чи іншого явища, особливої важливості набуває питання про початковий, вихідний її момент. Без правильної відповіді на це питання неможливе створення схеми розвитку, що претендувала б на відповідність із дійсністю [10,

с. 16]. При цьому, як зазначає проф. Ю.І. Семенов, якщо людина і суспільство виникли, то правомірним є питання про те, звідки вони йдуть своїм корінням. Очевидно, що витoki людини і суспільства потрібно шукати у тваринному світі [11].

Відомий радянський і російський вчений-правознавець С.С. Алексєєв [12] вказує, що дані етології (науки про поведінку і звичаї тварин, про закладені в них програми поведінки) дають підставу вважати, що право має глибокі природні передумови, особливо чітко виражених в «звичаєх» і «нормах поведінки» організованих біологічних співтовариств.

У цьому сенсі І.С. Кон проводить паралелі між гомосексуальною поведінкою людей і тварин. Він зазначає, що факти гомосексуальної поведінки в тваринному світі масові. Канадський вчений Брюс Бейджміл (Bagemihl, 1999) знайшов, що гомосексуальна поведінка є найменш у 450 видів тварин, а про решту ми, можливо, просто не знаємо. При цьому найчастіше це не випадкові одноразові контакти, а стійкі переваги і відносини [7]. Важливо, що у цьому списку Бейджміла присутні соціальні ссавці, зокрема, морські ссавці (дельфіни) і примати. Зазначена аналогія юридично використана, наприклад, у судовій справі «John Geddes Lawrence and Tyron Garner v. State of Texas» у Верховному суді США, який скасував кримінальні переслідування за гомосексуальність в 14 штатах. Найбільші наукові асоціації США – психіатрична і психологічна, виступаючи в якості консультантів в судовому процесі, послалися на цю книгу, стверджуючи про поширеність гомосексуальної поведінки в широкому розмаїтті видів тварин⁴: гетеросексуальні та гомосексуальні поведінки є звичайними аспектами людської сексуальності. Обидва вони задокументовані у багатьох різних культурах та історичних епохах, а також у різноманітних видах тварин (heterosexual and homosexual behavior are both normal aspects of human sexuality. Both have been documented in many different human cultures and historical eras, and in a wide variety of animal species).

⁴ <https://www.apa.org/about/offices/ogc/amicus/lawrence.pdf>

Професор М.Л. Бутовська, аналізуючи генетичні аспекти формування статі у людини, доводить, що питання про статеву приналежність, при зовнішній простоті і очевидності, в реальному житті виявляється не тільки виключно складним, але й дуже делікатним. При певних умовах може сформуватися така ситуація, що одна напівкуля мозку індивіду розвивається по материнському типу, а другий – по батьківському. Такі індивіди можуть мати потяг і до самців і до самок, причому їх поведінка не залежить від генетичної конституції їхніх статевих залоз [13]. Саме тому, як правильно зазначається на сайті LUSTRUM (текст – А. Жук), гендерна ідентичність та сексуальна орієнтація не є вибором⁵.

Більше того, як свідчать дослідження соціологів та психологів [14-16], в сучасних умовах вроджена трансгендерність підсилюється у процесі соціалізації осіб. Ці дослідження свідчать про те, що з'являється новий гендерний тип – андрогінний, тобто такий, який має риси як чоловічого, так і жіночого типів [14, с. 49]. В наш час більшість підлітків мають психологічно андрогінну стать... Це є нормальне явище в умовах тісної взаємодії чоловіків та жінок, хлопців та дівчат [15, с. 96]. У статті [16, с. 228] в ході опитування встановлено, що лише п'ята частина респондентів має традиційну базову гендерну ідентичність, для якої властиво сприйняття чоловіка як мужнього, а жінки – як жіночної; майже половина респондентів має андрогінну персональну гендерну ідентичність, для якої характерне поєднання в індивіді як чоловічих, так і жіночних рис. Ці результати та пояснення їх причин відповідають висновкам роботи [15]. Все викладене узагальнюється позицією, висловленою американським філософом Дж. Батлер (Ju. Butler), яка вважає, що немає необхідного зв'язку між статтю і гендером, що кожна стать допускає існування декількох різних гендерів, які в рівній мірі могли б стосуватися обох біологічних статей [17, 18].

Таким чином, погоджуючись із А.С. Шалигановою [6], яка запропонувала визнати можливість самовизначення особи як представника певної статі окремим немайновим

правом, автори, виходячи із викладеного, додатково приходять до висновку, що це право є природним правом людини. Це право повинно забезпечуватися законом і підтримуватися державою у всіх сферах життя кожного громадянина [4, с. 274]. Інструментом держави у реалізації цієї функції є методи та засоби адміністративного права. Як наголошує В. Авер'янов, визначальними характеристиками у тлумаченні сучасного демократичного адміністративного права є не «управлінська», а тим більше «юрисдикційна» його функції, а такі нові функції, як «право-забезпечувальна» (забезпечення реалізації прав і свобод людини) і «правозахисна» (захист порушених прав) [19]. Адміністративно-правові засоби, які повинні застосовуватися державою у сфері забезпечення прав сексуальних меншин, узагальнені у Рекомендації СМ/Rec(2010)5 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам «Про заходи з боротьби проти дискримінації за ознаками сексуальної орієнтації або гендерної ідентичності» (ухвалена Комітетом Міністрів 31.03.2010 р. на 1081-му засіданні заступників міністрів). Серед таких засобів: боротьба з усіма формами висловлювань, у тому числі в ЗМІ та Інтернеті, які можуть правомірно вважатися такими, що спрямовані на розпалення, поширення чи пропаганду ненависті або інших форм дискримінації щодо лесбійок, геїв, бісексуалів і трансгендерів; забезпечення права на свободу об'єднань без дискримінації за ознакою сексуальної орієнтації або гендерної ідентичності; захист правозахисників, які працюють у галузі прав людини для лесбійок, геїв, бісексуалів і трансгендерів, від ворожого ставлення та агресії, яким вони можуть піддаватися, у тому числі, від представників влади; забезпечення свободи вираження поглядів та мирних зборів, у тому числі щодо свободи отримувати та передавати інформацію з питань, які стосуються сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності; запобігання будь-якому незаконному втручанням в право окремих осіб і груп осіб на здійснення їхньої свободи вираження поглядів і мирних зібрань, особливо коли це стосується прав людини лесбійок, геїв, бісексуалів і трансгендерів; скасування будь-якого дискримінаційного законодавства, яке криміналізує добровільні одно-

⁵ <http://www.lustrum.com.ua/explainer-igbt/>

татеві сексуальні акти між повнолітніми; гарантування повного юридичного визнання зміни статі особи в усіх сферах життя, зокрема, шляхом забезпечення можливості зміни імені та статі в офіційних документах швидким, прозорим і доступним способом; держави-члени також повинні забезпечити там, де це доречно, відповідні визнання та зміни з боку недержавних суб'єктів щодо таких ключових документів, як диплом про освіту або трудова книжка; надання одностатевим парам юридичних або інших засобів, спрямованих на вирішення практичних проблем, які стосуються соціальної реальності, в якій вони живуть; забезпечення без дискримінації батьківських прав осіб нетрадиційної орієнтації, враховуючи найкращі інтереси дитини; забезпечення запровадження та виконання належних заходів, які передбачають ефективний захист від дискримінації за ознаками сексуальної орієнтації або гендерної ідентичності у сфері праці та зайнятості як у публічному, так і в приватному секторах; вжиття належних законодавчих та інших заходів для забезпечення того, щоби найвищий досяжний рівень здоров'я дійсно міг бути отриманий без дискримінації за ознаками сексуальної орієнтації або гендерної ідентичності; зокрема, вони повинні брати до уваги особливі потреби лесбійок, геїв, бісексуалів і трансгендерів при розробці національних планів медичного обслуговування, в тому числі щодо заходів із запобігання самогубствам, медичного обстеження, медичних навчальних програм, навчальних курсів і матеріалів, а також при моніторингу та оцінці якості медичних послуг; повинні вживатися належні заходи для забезпечення того, щоб трансгендери мали дійсний доступ до належних послуг зі зміни статі, в тому числі до психологічної, ендокринологічної та хірургічної експертизи в галузі охорони здоров'я трансгендерів, без висування до них необґрунтованих вимог; жодна особа не повинна піддаватися процедурам зміни статі без його або її згоди; уникнення необґрунтованих обмежень щодо покриття процедур зміни статі медичним страхуванням тощо.

Останнім часом в Україні прийняті законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти щодо врегулювання окремих з перелічених пи-

тань. Зокрема, Законом від 12.11.2015 р. № 785-VIII у статтю 2-1 Кодексу законів про працю (КЗпП) внесена спеціальна умова про заборону будь-якої дискримінації у сфері праці, зокрема порушення принципу рівності прав і можливостей, пряме або непряме обмеження прав працівників залежно від... гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації. Прийнято Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 05.10.2016 р. № 1041 «Про встановлення медико-біологічних та соціально-психологічних показань для зміни (корекції) статевої належності та затвердження форми первинної облікової документації й інструкції щодо її заповнення». Разом із тим, у частині ЛГБТ-компоненти практично не виконується План дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.11.2015 р. № 1393-р.

Висновки. Права осіб з нетрадиційною орієнтацією є природним правом, яке повинно захищатися державою як і інші права людини, у тому числі засобами адміністративного права. При вирішенні цього завдання Держава не повинна потурати консервативним та клерикальним вимогам та настроям, тим більше, що це суперечить міжнародним зобов'язанням України. Певні успіхи України на цьому шляху, зокрема, прийняття ст. 2-1 КЗпП у редакції Закону від 12.11.2015 р. № 785-VIII є даниною вимогам євроспільноти, зокрема, у частині виконання вимог візової лібералізації.

Література

1. *Ходаківський М.Д.* Протидія дискримінації за ознакою сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності / М.Д. Ходаківський // Держава і право. – 2014. – Вип. 66. – С. 297–307.

2. *Самчук Р.В.* Постмодерна ідентичність: гендерний вимір / Р.В. Самчук // Мультиверсум. Філософський альманах. – 2015. – Вип. 9-10. – С. 52-64.

3. *Бреус С.* Міжнародно-правові стандарти і зарубіжний досвід у сфері гендерної ідентичності / С. Бреус // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – № 3/2014. – С. 83-87.

4. *Меронюк О.В.* Права сексуальних меншин у контексті принципу заборони дискримінації / О.В. Меронюк. // Порівняльно-аналітичне право. – 2016. – № 4. – С. 273–276.

5. *Уварова О.О.* Повага до сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності людини як вимога толерантності / О.О. Уварова. // Право і громадянське суспільство. – 2015. – № 4. – С. 164–186.

6. *Шалиганова А.С.* Щодо правової природи та змісту права на гендерну ідентичність / А.С. Шалиганова // Право і Безпека. – 2011. – № 3. – С. 274–279.

7. *Кон И.С.* Лики и маски однополой любви. Лунный свет на заре. – Изд. второе, перераб. и доп. – Изд-во АСТ – Олимп, М., 2003. – ISBN 5-17-015194-2.

8. *Кудра І.* Шляхи подолання дискримінації за ознаками сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності в Україні / І. Кудра // Матеріали за XIV міжнародна научна практична конференція, Achievement of high school – 2018, 17-25 November, 2018 Політологія. Історія. Закон. Музика и живот. Психологія: Софія. «Бял ГРАД-БГ». – С. 22-24.

9. *Нестеренко М.О.* Розвиток наукових уявлень про гендерну ідентичність і її структуру в психології / М.О. Нестеренко // Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Психологія. – 2011. – Вип. 41. – С. 128-137.

10. *Семенов Ю.И.* Об изначальной форме первобытных социально-экономических отношений / Ю.И. Семенов // Советская этнография. – 1977. – № 2. – С. 15–28.

11. *Семенов Ю.И.* Введение во всемирную историю. Выпуск I. Проблема и понятийный аппарат. Возникновение человеческого общества: учебное пособие / Ю.И. Семенов. – М.: МФТИ, 1997. – 202 с. – ISBN 5-7417-007-5.

12. *Алексеев С.С.* Право: азбука – теория – философия. Опыт комплексного исследования / С.С. Алексеев. – М.: Статут, 1999. – 712 с.

13. *Бутовская М.Л.* Антропология пола / М.Л. Бутовская. – М.: Изд-во «Век 2», 2013. – 272 с. – ISBN 978-5-85099-191-3.

14. *Курдибаха О.М.* Гендерна ідентичність підлітків в умовах позашкільних навчальних

закладів / О.М. Курдибаха // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки. – 2016. – Вип. 3(2). – С. 45-49.

15. *Козинець І.М.* Статеворольова соціалізація та гендерна ідентичність особистості / І.М. Козинець // Проблеми соціальної роботи: філософія, психологія, соціологія. – 2012. – № 1. – С. 91-96.

16. *Оліфірович Н.І.* Гендерна ідентичність молоді в умовах соціо-культурного середовища, що змінюється / Н.І. Оліфірович, М.Л. Белановська // Актуальні проблеми психології. – 2015. – Т. 7, Вип. 39. – С. 221-231.

17. *Батлер Дж.* Присвоение телом гендера: философский вклад Симоны де Бовуар / Дж. Батлер // Женщины, познание и реальность. – М.: РОССПЭН, 2005. – С. 293-303.

18. *Власова О.* Гендерна ідентичність в онтології постмодерну: есенціалізм VS. / О. Власова, Н. Костюк // Українознавчий альманах. – 2014. – Вип. 16. – С. 159-163.

19. *Авер'янов В.* Академічні дослідження проблем державного управління та адміністративного права: результати і перспективи / В. Авер'янов, О. Андрійко, В. Полюхович // Юридичний журнал. – 2004. – № 5. – С. 34–39.

References

1. *Hodakivskiy M.D.* Protidiya diskriminatsiyi za ogakoyu seksualnoyi orientatsiyi ta gendernoyi identichnosti / m.d. hodakivskiy // Derzhava i pravo. – 2014. – Vip. 66. – S. 297–307.

2. *Samchuk R.V.* Postmoderna identichnIst: genderniy vimIr / R.V. Samchuk // Multiversum. Filosofskiy almanah. – 2015. – Vip. 9-10. – S. 52-64.

3. *Breus S.* Mizhnarodno-pravovi standarti i zarubizhniy dosvid u sferi gendernoyi identichnosti / S. Breus // Naukovi zapiski institutu zakonodavstva verhovnoyi radi ukrayini. – № 3/2014. – S. 83-87.

4. *Meronyuk O.V.* Prava seksualnih menshin u konteksti printsipu zaboroni diskrimInatsiyi / O.V. Meronyuk // Porivnyalno-analitichne pravo. – 2016. – № 4. – S. 273–276.

5. *Uvarova O.O.* Povaga do seksualnoyi orientatsiyi ta gendernoyi identichnosti lyudini yak vimoga tolerantnosti / O.O. Uvarova // Pravo i

Gromadyanske suspilstvo. – 2015. – № 4. – S. 164–186.

6. *Shaliganova A.S.* Schodo pravovoyi prirodi ta zmistu prava na gendernu identichnist / A.S. Shaliganova // Pravo i Bezpeka. – 2011. – № 3. – S. 274–279.

7. *Kon I. S.* Liki i maski odnopoloy lyubvi. Lunnyiy svet na zare. – Izd. vtoroe, pererab. i dop. – Izd-vo AST – Olimp, M., 2003. – ISBN 5-17-015194-2.

8. *Kudra I.* Shlyahi podolannya diskriminatsiyi za oznakami seksualnoyi orientatsiyi ta gendernoyi identichnosti v Ukrayini / I. Kudra // Materiali za XIV mezhdunarodna nauchna praktichna konferentsiya, Achievement of high school – 2018, 17-25 November, 2018 Politologiya. Istoriya. Zakon. Muzika i zhivot. Psihologiya: Sofiya. «Byal GRAD-BG». – S. 22-24.

9. *Nesterenko M.O.* Rozvitok naukovih uyavlen pro gendernu identichnist i yiyi strukturu v psihologiyi / M.O. Nesterenko // Visnik harkivskogo natsionalnogo pedagogichnogo universitetu imeni G.S. Skovorodi. Psihologiya. – 2011. – Vip. 41. – S. 128-137.

10. *Semenov Yu.I.* Ob iznachalnoy forme pervobytnykh sotsialno-ekonomicheskikh otnosheniy / Yu.I. Semenov // Sovetskaya etnografiya. – 1977. – № 2. – S. 15–28.

11. *Semenov Yu.I.* Vvedeniye vo vsemirnyuyu istoriyu. Vypusk I. Problema i ponyatiynyy apparat. Vozniknoveniye chelovecheskogo obshchestva: Uchebnoye posobiye / Yu.I. Semenov. – M.: MFTI. 1997. – 202 s. – ISBN 5-7417-007-5.

12. *Alekseyev S.S.* Pravo: azbuka – teoriya – filosofiya. Opyt kompleksnogo issledovaniya / S.S. Alekseyev. – M.: Statut. 1999. – 712 c.

13. *Butovskaya M.L.* Antropologiya pola / M.L. Butovskaya. – M.: Izd-vo «Vek 2», 2013. – 272 s. – ISBN 978-5-85099-191-3.

14. *Kurdibaha O.M.* Genderna identichnist pidlitkiv v umovah pozashkilnih navchalnih zakladiv / O.M. Kurdibaha // Naukoviy visnik hersonskogo derzhavnogo universitetu. Seriya: Psihologichni nauki. – 2016. – Vip. 3(2). – S. 45-49.

15. *Kozinets I.M.* Statevo-rolova sotsializatsiya ta genderna identichnist osobistosti / I.M. Kozinets // Problemi sotsialnoyi roboti: filofosofiya, psihologiya, sotsiologiya. – 2012. – № 1. – S. 91-96.

16. *Olifirovich N.I.* Genderna identichnist molodi v umovah sotsio-kulturnogo seredovischa, scho zminyuetsya / N.I. Olifirovich, M.L. Belanovska // Aktualni problemi psihologiyi. – 2015. – T. 7, Vip. 39. – S. 221-231.

17. *Batler Dzh.* Prisvoenie telom gendera: filosofskiy vklad Simonyi de Bovuar / Dzh. Batler // Zhenschiny, poznanie i realnost. – M.: ROSSPEN, 2005. – S. 293-303.

18. *Vlasova O.* Genderna identichnist v ontologiyi postmodernu: esentsializm VS. / O. Vlasova, N. Kostyuk // Ukrayinoznavchiy almanah. – 2014. – Vip. 16. – S. 159-163.

19. *Aver'yanov V.* Akademichni doslidzhennya problem derzhavnogo upravlinnya ta administrativnogo prava: rezultati i perspektivi / V. Aver'yanov, O. Andriyko, V. Polyuhovich // Yuridichniy zhurnal. – 2004. – № 5. – S. 34–39.

ADMINISTRATIVE LEGAL BASES OF OVERCOMING DISCRIMINATION BY THE SIGN OF SEXUAL ORIENTATION AND GENDER IDENTITY IN UKRAINE

National Aviation University
Kosmonavta Komarova Avenue, 1, 03680, Kiev, Ukraine
E-mail: iurynetsjulia@ukr.net

Purpose: find out the origins of non-traditional sexual orientation of individuals, the natural essence of the right to gender identity and the administrative and legal framework for the prevention of discrimination on these grounds. **Methods:** documentary analysis and synthesis, comparative analysis, objective truth, cognitive-analytical, etc. **Results:** it is proved that the right to free gender identity (the right to gender identity) is a natural human right that is to be protected along with other basic human rights. **Discussion:** ensuring the right to free gender identity (rights to gender identity) is the responsibility of every democratic society and part of Ukraine's international obligations.

The article is devoted to the study of the origins of non-traditional sexual orientation of individuals, the natural essence of the right to gender identity and the administrative and legal framework for the prevention of discrimination on these grounds. It is proved that the right to free gender identity (the right to gender identity) is a natural human right to be protected along with other fundamental human rights, and ensuring the right to gender identity (the right to gender identity) is the responsibility of every democratic society and Ukraine's international obligations.

The natural human right to free gender identity (the right to gender identity) is derived from the results of monitoring the behavior of animals, including mammals, which (behavior) indicates stable trends in homosexual behavior, as well as from the formation of possible bisexuality of individuals at the gene level. In this regard, gender identity and sexual orientation is not a free choice, but redefined by the natural features of the face. For example, when considering a court case «John Geddes Lawrence and Tyron Garner v. State of Texas» in the US Supreme Court, the latter took into account the fact that heterosexual and homosexual behavior are both normal aspects of human sexuality. Both have been documented in a wide variety of animal species.

Since natural law is subject to protection by the state, it, the state, provides this protection by means of administrative law, which in a modern democratic society performs primarily law-enforcement and law-enforcement functions. The article deals with the indicated means, standardized on the basis of the Recommendation CM/Rec(2010)5 of the Committee of Ministers to member states on measures to combat discrimination on grounds of sexual orientation or gender identity (Adopted by the Committee of Ministers on 31 March 2010 at the 1081st meeting of the Ministers' Deputies). The status of implementation of these Recommendations in Ukraine has been reviewed. Article 2-1 of the Labor Code was supplemented with a specific norm on the prohibition in labor relations of discrimination on grounds of gender identity, sexual orientation. The Order of the Ministry of Health of Ukraine dated 05.10.2016 № 1041 «On the establishment of medical and biological and socio-psychological indications for the change (correction) of sexual affiliation and approval of the form of primary accounting documentation and instructions for its completion» was adopted. At the same time, in the part of the LGBT component, the Action Plan for the implementation of the National Strategy for Human Rights for the period up to 2020, which was approved by the Cabinet of Ministers of Ukraine dated November 23, 2015 № 1393-p, is practically not implemented.

Keywords: human rights; LGBT communities; discrimination; gender identity; sexual minorities; transgender.